

Steen Folke (VS):

Enhver ved, at tandplejen hos den voksne befolkning er katastrofalt dårlig. De private tandlæger hører til de grupper her i samfundet, der har den højeste indkomst. De tjener deres penge på at behandle de skader, der er sket, fordi der gøres alt for lidt for at forebygge tandsygdomme. Det er ikke noget specielt for tandplejens område, den logik kan genfindes på mange andre områder i det privatkapitalistiske Danmark. Det afgørende for, hvad der bliver gjort, er, hvad der kan tjenes penge på, og som hovedregel er det ikke på en forebyggende indsats.

Nu vil venstre og fremskridtspartiet altså tilgodese de privat praktiserende tandlæger ved at give dem en større del af børnetandplejen; efter fremskridtspartiets forslag skal den offentlige børnetandpleje sågar helt nedlægges. Det er et usædvanlig ondsindet angreb på børnene til fordel for private erhvervsinteresser. Det er lidt ejendommeligt, at man som venstresocialist skal stå og forsvare børnene mod angreb fra bl. a. venstre ved at henvise til f. eks. børnetandplejekommissionen, hvori der sad adskillige gode venstrefolk, den kommission, der som bekendt enstemmigt konkluderede i 1966: tandsygdomme er så udbredte og alvorlige her i landet, at de bør bekæmpes så effektivt som muligt, og dette sker bedst gennem en rationelt tilrettelagt og forebyggende vederlagsfri børnetandplejeordning gennemført af det offentlige.

Jeg kan også henvise til den konservative indenrigsminister H. C. Toft, som fremsatte den nugældende lov, der blev enstemmigt vedtaget i folketinget i 1971.

Endelig kan jeg henvise til den betænkning, der er udarbejdet af kontaktudvalget mellem Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen og Dansk Tandlægeforening. Den indeholder en usædvanlig veldokumenteret afvisning af de tanker, der ligger i venstres og fremskridtspartiets forslag.

Fremskridtspartiets forslag skal jeg afholde mig fra at kommentere seriøst. Venstres forslag, ja, den usle argumentation i den skriftlige fremsættelse lyder i det afgørende afsnit som følger:

„For mange mindre kommuner har det imidlertid vist sig at være en belastning, at de skal oprette og drive tandlægeklinik-

ker og ansætte personale. Hvis lovens krav om skoleklinikker i alle kommuner skal opfyldes, så vil konsekvensen blive, når børnetandplejen er fuldt udbygget, at det offentlige har overtaget en så stor del af privat praktiserende tandlægers arbejde, at en del tandlæger må lukke deres klinikker. Det vil være til stor skade for de mindre kommuner og bysamfund.“

Det usle argument om de privat praktiserende tandlæger, som skulle blive tvunget til at lukke, er afvist af andre ordførere. Med hensyn til den belastning, som kommunerne føler, mon så ikke den hænger sammen med, at der ikke ydes tilskud til de kommunale udgifter til offentlige børnetandklinikker, mens behandling hos privat praktiserende tandlæger støttes med $\frac{3}{4}$ af udgifterne? Det er et af mange eksempler på urimelighederne i det sociale og sundhedsmæssige system, som findes i dette samfund.

Men der er givetvis rigelig plads for de privat praktiserende tandlæger og behov for en intensivning af tandplejen i det hele taget. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg gerne så hele tandplejen overgå til det offentlige, fordi jeg er overbevist om, at der i langt højere grad kunne gøres en effektiv forebyggende indsats — og det må i sidste ende være det helt afgørende — i offentlig regie; at det også ville spare samfundet for store udgifter, kan der overhovedet ikke være nogen tvivl om, men til gengæld ville det gå ud over visse privat praktiserende tandlægers indtægter, og det er åbenbart i denne sag afgørende for visse borgerlige partier.

VS mener, at man skal gå den modsatte vej af det, der ligger i de her forslag. Det gælder mere generelt, og det gælder også den, kan man sige, detalje i den store sammenhæng, som er, at man efter vores mening hurtigst muligt skal afskaffe de midlertidige dispensationer, som gælder for kommunerne til indretning af de offentligt drevne børnetandklinikker.

VS vil altså afvise både venstres og fremskridtspartiets forslag. Mon ikke venstre trods alt er kommet lidt for langt ud med det her forslag? Det må i det mindste vække til eftertanke, at man her placerer sig til højre for det højrevendte konservative parti.